

بحث می‌کنند که آمریکا برگردد به برجام یا برنگردد. ما هیچ اصرار و هیچ عجله‌ای نداریم که آمریکا به برجام برگردد. این اصلاً مسئله ما نیست که آمریکا به برجام برگردد یا برنگردد.

(۱۳۹۹/۱۰/۱۹)

www.basirat.ir

حرف روز ریزش‌های رگباری بورس

شاخص کل بورس روز دوشنبه ۲۹ دی‌ماه ۹۹ با افت ۳۶۹۸۹ واحد به زیر کانال یک‌میلیون ۱۵۰ هزار واحد رسید. با این ریزش‌های پی‌درپی و رگباری، دغدغه بسیاری از سهامداران این است که آینده بورس چه خواهد شد؟ دلیل این ریزش‌ها چیست؟ فارغ از همه موارد که به آن‌ها اشاره خواهد شد، عملکرد شرکت‌ها در این مدت مثبت بوده است و سودهای خوبی را محقق کرده‌اند. همچنین ریسک بین‌المللی کشور هم کاهش یافته است. برآوردهای کارشناسی هم گویای این واقعیت بود که روند بورس این روزها باید روند مثبتی داشته باشد، اما عوامل تأثیرگذار در کاهش بورس را می‌توان در چند مورد به‌صورت اجمال بیان کرد.

نکات تحلیلی: ۱- خروج پول حقیقی، به‌طور مثال در ۲۷ دی‌ماه شاهد چهارمین خروج پول سنگین حقیقی‌ها در تاریخ بازار سرمایه بودیم، به‌طوری‌که در این روز ۲۵۶۷ میلیارد تومان سرمایه از بازار توسط حقیقی‌ها خارج شد. تداوم این بی‌اعتمادی‌ها احتمال دارد بسیاری از سهامداران را به این نتیجه برساند که برای همیشه قید بازار سرمایه را بزنند. ۲- عدم توافق دو وزارتخانه اقتصاد و صمت از یک‌سو و دعوای دولت و مجلس بر سر موضوعات کلان همچون بودجه از سوی دیگر سبب شده دود این دعوا به چشم سهامداران بورس برود؛ یک طیف به دنبال اقتصاد دستوری و طیف دیگر به دنبال اقتصاد آزاد هستند. متأسفانه همین دعوای داخلی باعث شده است که یک بی‌اعتمادی در بازار ایجاد شود. ۳- قیمت‌گذاری‌های دستوری، دستورالعمل‌های اشتباه، بحث پلایش یکم، بحث عدم بازارگردانی‌های درست، دستورالعمل فولاد و اختلافات بر سر بودجه، بحث فروش‌های بی‌وقفه توسط دولت، همگی عواملی بودند که زمینه را برای کاهش اعتماد به بورس فراهم کردند و این روند همچنان ادامه دارد. ۴- کاهش نرخ دلار بر شرکت‌های صادرات‌محور نیز در روند ریزشی بورس مؤثر بوده است، اما قضیه عمومیت ندارد چون برخی سهام‌ها که ارتباطی به دلار هم ندارند، تاکنون بیش از ۷۰ درصد کاهش قیمت داشته‌اند.

نکته راهبردی: مهم‌ترین شرط بالندگی و پشتوانه بازار سرمایه، اعتمادی است که سرمایه‌گذاران حقیقی به بازار دارند. این اعتماد نباید به خاطر برخی از کارهای اشتباه و بعضاً دعوای سیاسی و جریانی از بین برود. سرمایه‌گذاران حقیقی که با پول‌های خرد وارد این بازار شده‌اند، احتمال دارد برای همیشه از آن خارج شوند و دیگر برنگردند. در شرایط فعلی مهم‌ترین وظیفه متولیان امر این است که با سیاست‌گذاری و تدابیر ویژه جلوی ریزش‌های رگباری را بگیرند. (نویسنده: علی قاسمی)

گزارش روز

آسایش رو به پایان آمریکایی‌ها

فردا مراسم تحلیف رئیس‌جمهور جدید آمریکا (جو بایدن) و معاونش (کاملا هریس) برگزار می‌شود. بایدن برخلاف سنوات قبل به‌جای آنکه مسیر میان‌کنگره تا کاخ سفید را از میان صفوف مردم طی کند، با همراهی صفوفی از سربازان یگان‌های مختلف ارتش، مسیر یک و نیم کیلومتری را طی خواهد کرد تا کار خود را در کاخ سفید آغاز کند، او در ادامه این مسیر با مشکلات زیادی روبرو است که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره خواهیم کرد.

گزاره‌های خبری: ۱- بایدن با گروه‌های فشار متعددی در دوران ریاست جمهوری خود روبرو است که اجازه فعالیت آزادانه را به او نخواهند داد و قطعاً در روزها و ماه‌های آینده برای دولت او چالش آفرین خواهند بود. از جمله این گروه‌ها؛ نژادپرستان، طرفداران جنبش ۹۹ درصدی و ترامپیست‌ها هستند. خبرگزاری رویترز در این خصوص می‌نویسد: «گروه‌های شبه‌نظامی مسلح برای برهم زدن سخنرانی بایدن در روز تحلیف، وارد واشنگتن دی‌سی می‌شوند». ۲- مشکل بعدی بایدن، وضعیت رو به افول آمریکا در بخش‌های مختلف نظامی، سیاسی و اقتصادی است. استفان والت (استاد روابط بین‌الملل دانشگاه هاروارد) در خصوص وضعیت اسفناک اقتصاد آمریکا می‌نویسد: «کرونا و بروس بیش از کشته‌شدگان جنگ جهانی اول، جنگ‌های کره و ویتنام، آمریکایی‌ها را به کام مرگ کشاند. تعطیلی‌ها و دیگر محدودیت‌های اقتصاد داخلی، آمریکا را به یک ویرانه تبدیل کرد، سازمان‌های لابی‌گر، سیستم آشفته الکترال و غیرپاسخگو بودن مسئولان سیاست خارجه این کشور را با چالش‌های اساسی روبرو کرد، به‌طوری‌که آسایش گذشته آمریکایی‌ها در آینده نزدیک به پایان می‌رسد». این به‌هم‌ریختگی اقتصادی آنجایی ملموس می‌شود که بدانیم آمریکا ابرده‌کارترین کشور دنیا است و تنها چیزی که آن را از سقوط حتمی نجات داده است، واحد پولی این کشور است که به‌عنوان مبنای معاملات جهانی است. هرچند شواهدی از ارزش یافتن روبه‌روز پول چینی، اروپایی و ... در معاملات جهانی می‌دهد که این امر پاشنه آشلی بر سروری آمریکا بر اقتصاد جهانی تعبیر می‌شود. ۳- شکست سیاست‌های آمریکا در خاورمیانه نیز چالش دیگر بایدن خواهد بود. آن‌ها هزینه‌های زیادی در عراق، افغانستان و سوریه انجام داده‌اند و بدون آنکه برای آن‌ها حاصلی داشته باشد، می‌بایست در آینده نزدیک خروج از منطقه را در دستور کار خود قرار دهند. ترامپ رئیس‌جمهور قمارباز آمریکا در این خصوص می‌گوید: «۷ تریلیون دلار خرج کردیم، حالا باید در تاریکی و مخفیانه به عراق سفر کنیم».

گزاره‌های تحلیلی: آمریکایی‌ها خود را به‌عنوان جامعه آرمانی به دنیا معرفی کرده‌اند، ادعایی که در سال‌های اخیر با چالش اساسی روبرو شده است. امروزه وجهه بین‌المللی آمریکا حتی در بین متحدانش نابود شده است. بررسی‌های مؤسسه افکار سنجی آمریکایی گالوپ نشان می‌دهد مردم انگلیس و آلمان که از متحدان آمریکا به شمار می‌روند منفی‌ترین دید مثبت شده نسبت به آمریکا را دارند. پیش‌بینی تحلیلگران مسائل آمریکا بر این است که جو بایدن، پیرترین رئیس‌جمهور آمریکا نیز نخواهد توانست از بار این مشکلات بکاهد. (نویسنده: فرهاد کوچک‌زاده)

خبر ویژه

نظر آمریکایی‌ها درباره کشورشان

نتایج یک نظرسنجی معتبر در آمریکا نشان می‌دهد؛ ۸۳ درصد از جمهوری‌خواهان و ۷۸ درصد از دموکرات‌ها و در مجموع ۷۹ درصد از مردم آمریکا (چهارپنجم آمریکایی‌ها) معتقدند که این کشور در حال فروپاشی است. همچنین ۲۲ درصد دموکرات‌ها، ۱۹ درصد مستقلین، ۷ درصد جمهوری خواهان (به‌صورت کلی ۱۷ درصد پاسخ‌دهندگان) گفته‌اند به آمریکایی بودنشان افتخار نمی‌کنند.

تداوم شخصیت‌سازی‌ها برای انتخابات ۱۴۰۰

روزنامه آرمان، در گزارشی به دلایل جدید خود برای رئیس‌جمهور شدن سید حسن خمینی پرداخته و نوشته است: «هر روز یک نام به‌عنوان کاندیدای جریان اصلاحات برای انتخابات ۱۴۰۰ مطرح می‌شود. روزی جهانگیری، روزی ظریف و روزی دیگر حتی از لاریجانی سخن به میان می‌آید؛ اما یک نام بیش از همه مورد توجه است و آن هم آیت‌... سید حسن خمینی است. بی‌تردید سید حسن خمینی افکار اصلاح‌طلبانه دارد که انکارشدنی نیست و از سوی دیگر نمی‌توان قرباتی میان منش او با اصولگرایان تندرو و دلواپس یافت. همچنین روابط نزدیک و خوبی با رهبر جریان اصلاحات دارد و به‌کرات از یکدیگر حمایت کرده‌اند». این رسانه جریان اصلاحات می‌افزاید: «از کلام سید حسن خمینی مشخص است که او استقامت و صبوری آیت‌... هاشمی را الگوی خود قرار داده است. درست است که آیت‌... هاشمی تکرار نشدنی است اما از اظهارات و رفتارهای سید حسن خمینی چنین برمی‌آید که اشیبه به آیت‌... هاشمی است!». این نوع شخصیت‌سازی‌ها، با اتصال افراد به چهره‌های معروف اصلاحات که پرونده عملکردی همان‌ها نیز محل بحث است، دواي مشکلات کشور نیست، بلکه به نظر می‌رسد راهکار اساسی، معرفی چهره‌هایی با سوابق مدیریتی در بخش‌های اجرایی و دارای برنامه مدون در بخش‌های مختلف، بخصوص در حوزه اقتصادی است.

خبرگزاری روسی: ماجراجویی با ایران به نفعتان نیست

خبرگزاری اسپوتنیک روسیه با طرح این سؤال که رزمایش سپاه ایران در آستانه پایان رسمی دوران ریاست جمهوری ترامپ و تهدید حمله احتمالی چه پیامی دارد؟ نوشت: «نکته بسیار مهم در این رزمایش‌ها این است که ایرانی‌ها تلاش کردند رزمایش‌ها را با پیغام‌های ارزشمندی همراه کنند. اینکه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تونل‌های زیرزمینی خود در چند صد متری زیرزمین را نمایش دهند، این پیغام را دارد که ایران توانمندی آن را دارد که پاسخی باورنکردنی به دشمن بدهد. طبق تحلیل کارشناسان متخصص، وقتی ارتش جمهوری اسلامی ایران حدود یک هزار پهپاد را در مانور خود هم‌زمان به پرواز درمی‌آورد، یعنی ایرانی‌ها توانسته‌اند به فناوری الکترونیکی فوق‌العاده پیچیده دست یابند. اسرائیل مدعی فناوری‌های پیشرفته که بزرگ‌ترین منابع درآمدش همان تولیدات الکترونیکی و پهپادها می‌باشد، در هیچ مانوری نتوانسته بیشتر از ده، دوازده پهپاد را هم‌زمان به میدان بیاورد. قطعاً سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با هدف قرار دادن یک هدف نزدیک ناو نیمه‌متر که حدود ۱۸۰۰ کیلومتر از ایران دورتر بود، خواستند این پیغام را به آمریکایی‌ها بدهند که حتی اگر ناو شما دو هزار کیلومتر دورتر هم باشد، اگر تهدیدی برای ایران تلقی شود به‌راحتی هدف موشک‌های ایرانی قرار خواهد گرفت. متخصصین نظامی به‌خوبی می‌دانند منهدم کردن یک هدف با فاصله ۱۸۰۰ کیلومتری و آن‌هم در وسط دریا چه معنایی دارد. این یعنی ایرانی‌ها می‌توانند هر نقطه‌ای در اسرائیل و یا دریای سرخ و یا دریای مدیترانه و یا دریای عمان و یا ... را درون دریا هدف قرار دهند، اهداف زمینی و هوایی بماند. این پیغام سپاه پاسداران این بار برای کل سنتکام که عرب‌های متحد آمریکا و اسرائیل هم امروزه جزو آن شده بسیار واضح است، ماجراجویی به نفعتان نخواهد بود.

اندیشکده آمریکایی: ایالات‌متحده، عامل خطر برای سیستم بین‌المللی شده است

اندیشکده شورای آتلانتیک در یادداشتی به قلم «اما اشفورد» نوشت: «چه می‌شد اگر روزنامه‌نگاران در مورد سیاست‌های آمریکا هم به همان شکلی مطلب می‌نوشتند که در مورد سایر کشورها مطلب می‌نویسند؟ تصاویری که از حمله طرفداران ترامپ به کنگره منتشر شدند، یادآور بوریس یلتسین روی یک تانک، بهار عربی یا خیابان‌های ونزوئلا بودند. برای کسانی که در سراسر دنیا شاهد این اتفاقات بودند، آمریکا به چیزی تبدیل شده بود که رهبران بارها آن را محکوم کرده بودند؛ یک دموکراسی ضعیف که حین انتقال قدرت از یک رهبر به رهبر دیگر قادر به جلوگیری از وقوع خشونت و خونریزی نیست». این اندیشکده آمریکایی می‌نویسد: «شورش‌های آمریکا دو مشکل مهم سیاست خارجی آمریکا را شدت بخشید. اول، این احتمال را که سایر دولت‌ها نسبت به انجام تعهدات یا همکاری عمیق با آمریکا محتاطانه رفتار کنند را افزایش می‌دهد. دوم، این احتمال را که سایر کشورها آمریکا را به‌جای یک تثبیت‌کننده، به‌عنوان یک عامل خطر در سیستم بین‌المللی در نظر بگیرند را افزایش می‌دهد. از ماه‌ها پیش، ایالات‌متحده به دلیل مشکلات اقتصادی و سیاست پارتیزانی در واکنش نسبت به بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ دچار مشکل شده است. با این حال، آشوب‌های واشنگتن شوک بزرگی به این کشور بود و آثار ماندگاری بر جای خواهد گذاشت».

◀ شکایت از روحانی به صحن مجلس رسید/ نایب‌رئیس کمیسیون قضایی مجلس گفت: «حاجی‌دلیگانی، نماینده شاهین‌شهر به علت استنکاف رئیس‌جمهور از ابلاغ قوانین مصوب مجلس در ۱۳ مورد شکایتی را مطرح کرده بود. معاون پارلمانی رئیس‌جمهور، در جلسه به دفاع پرداخت اما اعضای کمیسیون توضیحات وی را قانع‌کننده ندانستند و بنا شد تا گزارش شکوائیه برای رأی‌گیری به صحن علنی ارسال شود».

◀ انتقاد قالیباف از جزئیات نامشخص بودجه شرکت‌های دولتی/ رئیس مجلس در نقد بودجه‌ریزی دولت به سازوکار نامعلوم درآمدها و هزینه‌کردهای شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه، گفت: «۲,۴۶۰ هزار میلیارد تومان مجموع بودجه عمومی کشور است، اما از این مقدار، ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان به‌صورت یکجا به‌عنوان بودجه شرکت‌های دولتی کنار گذاشته شده است؛ خب بگویید این شرکت‌ها چه کسانی هستند و جزئیات این بودجه چیست؟».

◀ گزارش تخلفات بورسی روی میز رئیس قوه قضاییه/ «قاضی‌زاده» نماینده مجلس گفت: «در آخرین جلسه با آیت‌الله رئیسی گزارش تخلفات در بازار سرمایه را ارائه کردم که ایشان با ابراز تأسف از زبان‌های وارد شده به مردم، خواستار تهیه گزارشی مستند از جزئیات تخلفات و ترک فعل‌های صورت گرفته در بازار سرمایه شد. این گزارش تهیه شد و امروز طی نامه‌ای به رئیسی تقدیم کردم».

◀ قطر: کشورهای عربی با ایران گفت‌وگو کنند/ وزیر امور خارجه قطر که منطبق مصالحه و اخوت جمهوری اسلامی ایران را در شرایطی که به دلیل تیره شدن روابط این کشور با عربستان سعودی، هیچ کشور عربی حاضر به همکاری با این کشور نبودند، به‌خوبی لمس کرده است، از کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس خواست با ایران گفت‌وگو کنند.

◀ کتاب «عموم سلیمانی» در ونزوئلا به چاپ سوم رسید/ هم‌زمان با برگزاری مراسم بزرگداشت سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی در ونزوئلا، طی مراسمی با حضور مسئولان شهری کاراکاس پایتخت این کشور کتاب «عموم سلیمانی» رونمایی شد. این کتاب منتشر شده به زبان‌های اسپانیایی و فرانسوی، طی دو هفته گذشته، سه بار در منطقه آمریکای لاتین تجدید چاپ شده است و تاکنون در کشورهای کلمبیا، اکوادور و ونزوئلا عرضه شده است.

◀ احکام سیاسی (سؤال ۱۲۴): در بعضی از مناطق، موقعیت کاری به نحوی است که اگر مواضع انقلابی محض نداشته باشند، بهتر می‌توانند کار سازمان را به پیش برند یا بر اوضاع شهر و منطقه خدمت تسلط داشته باشند، آیا در این موارد باید مواضع صریح و شفاف داشت یا طریق احتیاط را در پیش گرفت؟ پاسخ: این نوع از موارد اهم و مهم است که مکلف باید ارزیابی کند و هرکدام اهم باشد بر مهم ترجیح دهد. در جایی که برخورد محتاطانه مؤثرتر از شیوه و روش دیگری باشد، اتخاذ شیوه آرام و با احتیاط عاقلانه‌تر به نظر می‌رسد.